

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ซึ่งผลการดำเนินงานเป็นดังนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
2. ผลการพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

โดยการวิเคราะห์จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ ซึ่งได้รับข้อชี้แนะจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในปีการศึกษา 2549 และจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในระหว่าง วันที่ 7-8 พฤษภาคม 2550 และผลจากการประชุมสรุปว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ยังยึดติดกับการสอนแบบเดิม คือ เน้นการบรรยาย ไม่คำนึงถึงความสนใจ ความถนัด ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ไม่ค่อยส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูยังไม่ให้ความสำคัญต่อจุดประสงค์การเรียนรู้ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดในแต่ละเรื่อง ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต่างคนต่างสอน เน้นองค์ความรู้ในเนื้อหาวิชาของตนเอง ขาดการเชื่อมโยงวิชาต่างๆ ให้สัมพันธ์กัน ปัญหาดังกล่าวทำให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะด้านผู้เรียน ยังขาดทักษะ

ในเรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ จำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบ ประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล การพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ความถูกต้อง มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์และกำหนดเป้าหมายได้ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนานิสัยการรักการอ่าน การแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การใช้ห้องสมุด คอมพิวเตอร์ จากผลการศึกษาระดับปัจจุบันและปัญหาค้างกล่าว ทำให้กลุ่มผู้วิจัยได้ทราบถึงปัญหาที่จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน (Base-line-Data) และกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาต่อไป

กลยุทธ์ในการพัฒนา จากการประชุมร่วมกันของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2550 พบปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ รักการอ่าน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง ที่ประชุมจึงได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและหลากหลายวิธี มีการอภิปราย วิเคราะห์ความเป็นไปได้ ข้อดี ข้อเสียของแต่ละวิธีอย่างมีเหตุผล และที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาครูกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 8 คนก่อน เพื่อนำผลการพัฒนาขยายผลต่อการบุคลากรอื่นอีกต่อไป โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา 2 กลยุทธ์ คือ

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยกำหนดเนื้อหาในการประชุม ดังนี้

- 1.1 หลักการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.2 มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (เน้นด้านผู้เรียน)
- 1.3 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.4 เทคนิคการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน

2. การนิเทศภายใน โดยการสังเกตการสอน

ตัวอย่างคำสัมภาษณ์

“ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาในเรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ จำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล การพิจารณาข้อดีข้อเสีย ความถูกต้อง มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์และกำหนดเป้าหมายได้ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ที่สำคัญ การรักการอ่าน การใช้ห้องสมุด” (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก. 2547 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร)

“...จากการสังเกตครูผู้สอนส่วนใหญ่ทำการสอนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม ๆ คือ บรรยายให้นักเรียนฟัง แล้วสอบถามความเข้าใจว่าเข้าใจหรือไม่และให้นักเรียนอ่านในเอกสาร ตำราเรียนประกอบการสอนแล้วทำแบบฝึกหัด...”

(อ.สดีตพงษ์ 7 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ครูยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่างคน ต่างสอนตามที่ตนเคยปฏิบัติมา โดยไม่ค่อยสนใจที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเท่าใดนัก...”

(อ.ศศิพรรณ. 7 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ส่วนมากครูยังไม่ค่อยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และไม่ค่อยส่งเสริมให้เด็กค้นหาองค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ จะให้ค้น จากหนังสือเรียนเท่านั้น...”

(อ.พิศมัย. 7 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ครูบางท่านยังไม่เข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียน เนื่องจากไม่ค่อยมีการฝึกอบรมในด้านนี้บ่อยนัก ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ ความรู้และกระตุ้นให้ครูได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วยก็จะดี...”

(อ.พินิตย์. 8 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...คุณครูไม่ค่อยให้นักเรียนไปค้นหาความรู้จากที่อื่น นอกจากบอกให้อ่านใน หนังสือ แล้วก็ทำแบบฝึกหัดในหนังสือ...”

(อ.อ.ศศิมา. 8 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...การประชุมทำให้ทราบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ของครูผู้สอนแต่ละคนชัดเจนขึ้น.....”

(อ.สุนิสา 9 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...การประชุมทำให้มีโอกาสดำเนินการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น และประสบการณ์ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ...”

(อ.สดีตพงษ์ 9 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

จากผลการประชุมได้วางแผนพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ กำหนดเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ หลักการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (เน้นด้านผู้เรียน) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เทคนิคการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านและที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันให้เชิญ นายสมพงษ์ ฤกษ์ประเสริฐ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ระดับ 8 กองการศึกษา เทศบาลตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ และนางจตุพร อุทโท ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มาเป็นวิทยากรในการอบรม และจากแบบบันทึกรายงานการประชุมของผู้วิจัยในชั้นการประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งสะท้อนแนวการพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์

ผลการพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ในการพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ตามมาตรฐานที่ 19 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศการสอนเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการประกันคุณภาพด้านผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้กับครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการในระหว่างวันที่ 26-27 พฤษภาคม 2550 และนิเทศระหว่างการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 1/2550 มีผลการพัฒนา ดังนี้

ผลจากการพัฒนา ตามวงรอบที่ 1

1. จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้กับครูโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ ที่เป็นกลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย โดยวิทยากรเป็นผู้ให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งร่วมกันฝึกปฏิบัติการในการจัดทำแผนการสอนที่เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้เวลาดำเนินการประชุม 2 วัน หลังจากการประชุมเสร็จสิ้นลง ได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการประชุมซักถามข้อข้องใจและเพื่อแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นต่อกันอย่างเป็นกันเอง และในการประชุมครั้งนี้ได้มีข้อค้นพบจากผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

“...การประชุมครั้งนี้ ทำให้ได้แนวทางและจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางชัดเจนยิ่งขึ้น...”

(อ.วิภาณี. 27 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ในการเข้ารับการอบรมครั้งนี้ ทำให้ดิฉันทราบแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกเพื่อการประกันคุณภาพด้านผู้เรียนตามมาตรฐานที่ 19 ที่ชัดเจนขึ้น และมั่นใจว่าจะสามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้เป็นอย่างดี...”

(อ. สายสวาท 27 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...วิทยาการบรรยายและอธิบายได้ชัดเจนมาก การส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนเป็นเรื่องไม่ยากเลย ยังได้เข้ารับการอบรมครั้งนี้แล้วทำให้ทราบแนวทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้น...”

(อ.นันทวดี 27 พฤษภาคม 2550 : สัมภาษณ์)

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ครูกลุ่มเป้าหมาย เมื่อวันที่ 26-27 พฤษภาคม 2550 โดยวิทยากรได้บรรยายให้ความรู้ตามหัวข้อที่กำหนด และได้ทำการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาและการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมายส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย (เฉลี่ยร้อยละ 56.67) และระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความเหมาะสมดี วิทยากรมีความรอบรู้ อธิบายเข้าใจง่ายและใช้สื่อประกอบการบรรยายที่เหมาะสม ทำให้ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาและการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น (เฉลี่ยร้อยละ 83.37 รายละเอียดในภาคผนวก ง) ทำให้ครูมองเห็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนอันจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ และครูมีความพร้อมที่จะนำความรู้จากการอบรมไปพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง

2. ผลการนิเทศภายใน ครั้งที่ 1 โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย เพื่อการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน สังเกตการสอนและให้คำปรึกษาแนะนำ ในช่วงที่มีครูกลุ่มเป้าหมายทำการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ช่วงระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2550 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2550 พบว่า ครูบางคนเขียนแผนการสอนมีกิจกรรมการเรียนการสอนยัง

ไม่หลากหลายวิธี ส่วนมากจะนิยมการแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานแล้วให้ออกมารายงานหน้าชั้น ยังไม่ค่อยสรรหาสื่อการสอนมาประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อหามากนัก และยังจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกนิสัยรักการอ่าน โดยการให้ไปค้นหาค้นคว้าความรู้จากแหล่งอื่นๆ ค่อนข้างน้อย นักเรียนบางส่วนยังไม่ทราบวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่เข้าใจวิธีการใช้ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา และครูกลุ่มเป้าหมายจำนวน 2 คน ยังไม่ให้ความสำคัญและไม่เอาใจใส่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเท่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากครูได้ให้เหตุผลว่ามีภารกิจและหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก จึงไม่สามารถที่จะกำกับติดตามและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ตามมาตรฐานที่ 19 ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...คุณครูได้ให้นักเรียนไปค้นอ่านหนังสือเรื่องต่าง ๆ ในห้องสมุด แล้วมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง สนุกดีและอยากให้ครูจัดกิจกรรมการแข่งขันเล่านิทาน และแข่งขันตอบปัญหาจากหนังสือในเรื่องต่าง ๆ...”

(ด.ญ.ศศิมา. 14 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...อยากให้ครูแนะนำหนังสือดีๆ ที่อ่านแล้วสนุกและมีประโยชน์ให้นักเรียนไปอ่านบ้าง...”

(ด.ญ.เกวลิน. 14 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ยังไม่ทราบขั้นตอนการยืมหนังสือของห้องสมุด จึงไม่กล้าเข้าไปอ่านหนังสือหรือยืมหนังสือที่ห้องสมุด...”

(ด.ญ.นลินี. 15 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ดีครับ คุณครูให้ไปอ่านหนังสือในเรื่องที่เป็นประโยชน์และให้นำมาเล่าให้เพื่อนฟัง ผมชอบเรื่องกีฬา ก็ไปหาอ่านกีฬาตามหนังสือพิมพ์...”

(ด.ช.ฐาปกรณ์. 16 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...คุณครูไม่ค่อยแนะนำให้นักเรียนไปค้นคว้าอ่านหนังสือเรื่องอะไรจากที่ไหน มีแต่สั่งให้อ่านหนังสือมาก ๆ จึงไม่ทราบวิธีการที่จะไปอ่านหนังสือประเภทใด...”

(ด.ช.มานพ. 16 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...มีนักเรียนมาใช้ห้องสมุดมากขึ้น แต่มีงบประมาณในการจัดหาหนังสือ มีน้อยไม่เพียงพอ....”

(อ.ชื่นจิตร. 16 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบเยอะ จึงไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอนที่เน้น กิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้นักเรียน ได้อย่างเต็มที่...”

(อ.พินิตย์. 17 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...ควรมีการจัดอบรมแนะนำวิธีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน ที่หลากหลาย และมีการติดตาม ประเมินผลอยู่เสมอ ๆ เหมือนเช่นครั้งนี้...”

(อ.แม่นรัตนา. 23 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนควรให้ความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้ด้วย ตนเองมาเป็นนโยบายหลักของโรงเรียนเพื่อครูทุกคนจะได้ช่วยกันวางแผนในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นในเรื่องนี้ให้มากขึ้น...”

(อ.อรัญญา. 30 มีนาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...แต่ฉันยังไม่สามารถหาเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายมาจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากวิชาที่สอนไม่เอื้อให้...”

(อ.ครุณี. 30 สิงหาคม 2550 : สัมภาษณ์)

สรุปผลจากการพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียน เทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีธิ์ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในวาระรอบที่ 1 พบว่า ครู กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน สามารถพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนใน มาตรฐานที่ 19 ได้ในระดับมาก โดยเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไป พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ รักการอ่าน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ และยังมีครู กลุ่มเป้าหมายอีก 2 คน มีปัญหาไม่สามารถพัฒนาตนเองได้เท่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากมีภารกิจ และหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก จึงไม่สามารถที่จะดำเนินการได้อย่างเต็มที่

3. การสะท้อนผลการพัฒนาครู ครั้งที่ 1 ตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน ของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีธิ์ ในมาตรฐานที่ 19 วาระรอบที่ 1 ได้ดำเนิน กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ สามารถพัฒนาครูกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน มีความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในมาตรฐานที่ 19 ได้ในระดับดี เป็นที่น่าพอใจ แต่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากสาเหตุหลายประการ อาทิ พฤติกรรมของครูผู้สอน พฤติกรรมของผู้เรียน และจากกรณีพิเศษภายในวงรอบที่ 1 พบว่า ครูกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน มีความเข้าใจและสามารถนำเอาความรู้จากการอบรมไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่ 19 ได้ในระดับดี และยังมีครูกลุ่มเป้าหมายอีก จำนวน 2 คน ที่ยังไม่สามารถนำความรู้จากการอบรมไปใช้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่ 19 ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น กลุ่มผู้วิจัย จึงได้ประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาเพิ่มเติม ในวงรอบที่ 2 ต่อไป

ผลจากการพัฒนา ตามวงรอบที่ 2

จากการสะท้อนผลการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 จึงสรุปได้ว่าการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และทำให้ทราบปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแต่ละคน ซึ่งนำไปสู่การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2 ในวันที่ 13 ตุลาคม 2550 ใช้เวลาดำเนินการประชุม จำนวน 1 วัน กิจกรรมส่วนใหญ่จะเน้นการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากวงรอบที่ 1 โดยเน้นการจัดทำแผนการสอนที่เน้นกิจกรรมที่หลากหลายวิธี ในการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และสนุกกับการเรียนรู้ สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัว สามารถใช้ห้องสมุดแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ นอกจากนี้ยังได้มีการปรับเปลี่ยนแผนนิเทศการสอน เพื่อกำกับติดตามการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยการเพิ่มระยะเวลาในการนิเทศมากขึ้น โดยเริ่มดำเนินการออกนิเทศ ตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน 2550 ถึงวันที่ 14 ธันวาคม 2550 รวม 5 สัปดาห์ ๆ ละ 1 วัน และมีการประชุมกลุ่มย่อยในวันเสาร์ทุกสัปดาห์ ผลการพัฒนา ดังนี้

1. ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น เรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาในมาตรฐานที่ 19 โดยเน้นการเขียนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเป็นรูปธรรมสามารถ

กระตุ้นให้ครูเกิดความตระหนักในการที่พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ได้ตามตัวชี้วัดในมาตรฐานที่ 19 ได้เป็นอย่างดี ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...หลังจากการเข้ารับฟังการประชุมครั้งนี้แล้ว ทำให้ทราบถึงเทคนิคในการจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญดีขึ้น เกิดความมั่นใจในการเขียนแผนและจะตั้งใจจัดทำแผนการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลายได้อย่างแน่นอน...”

(อ.นันทวดี. 13 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...รู้เทคนิคในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านมากขึ้น ยิ่งเมื่อได้เข้าประชุมครั้งนี้แล้วทำให้ทราบแนวทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ...”

(อ.แม่นรัตนา 13 ตุลาคม 2550 : สัมภาษณ์)

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ครูกลุ่มเป้าหมาย ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญชัดเจนขึ้น จากการสังเกตผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนมีความตั้งใจและให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมการประชุมเป็นอย่างดี จากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมประชุมทำให้ได้ทราบว่าทุกคนมีความพร้อมที่จะนำความรู้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้เป็นอย่างดี

2. ผลการนิเทศภายใน ครั้งที่ 2 จากการสังเกตการสอน การให้คำปรึกษา แนะนำ และการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน พบว่า ครูทุกคนมีความพยายามและมีความตั้งใจที่จะเขียนแผนการสอนให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจน โดยครูผู้สอนได้สรรหากิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และสนุกกับการเรียนรู้ สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัว สามารถใช้ห้องสมุดแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม นักเรียนมีความกระตือรือร้นสนใจในการเรียนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น สามารถที่จะไปค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ ทำให้นักเรียนมีกำลังใจ ครูปรับตัวเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม นักเรียนเกิดความสนุกในการเรียน ดังรายละเอียดจากการสัมภาษณ์

“...ครูมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น...”

(อ.จตุพร. 28 พฤศจิกายน 2550 : สัมภาษณ์)

“...ครูมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดีมาก หากทุกท่านได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องก็จะเกิดประโยชน์แก่นักเรียนเป็นอย่างยิ่ง...”

(อ.สมพงษ์. 30 พฤศจิกายน 2550 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าพูดแสดงความคิดเห็น มีความสนุกสนานในการเรียน และชอบที่จะให้ครูมอบหมายงานไปให้ศึกษาค้นคว้ามากขึ้น ซึ่งคิดไปกับเมื่อก่อน ๆ...”

(อ.วิภาณี 7 ธันวาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...สังเกตเห็นนักเรียนมีความกระตือรือร้น มีการพูดคุยกันเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้ไปศึกษา และกล้าออกมาพูดหน้าชั้นได้มากขึ้น...”

(อ.พินิตย์. 7 ธันวาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...สนุกดีค่ะ เมื่อครูให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันในการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ได้รู้จักวิธีการค้นหาจากหนังสือ หนังสือพิมพ์ทั้งในห้องสมุดและที่บ้าน แล้วยนำมาเล่าให้คุณครูและเพื่อน ๆ ฟัง ทำให้หนูกล้าพูดมากขึ้นกว่าเดิมค่ะ...”

(ค.ญ.นลินี. 14 ธันวาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...พวกเราแบ่งงานกันทำและทุกคนก็ช่วยกันทำงาน ถ้าคนใดทำไม่ได้เพื่อน ๆ ก็จะช่วยกันทำให้เสร็จ คนที่ทำไม่ได้ก็ให้ช่วยทำอย่างอื่นเขาก็ทำได้ค่ะ...”

(ค.ญ.เกวลิน 14 ธันวาคม 2550 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น นักเรียนที่ออกไปเสนอผลงานหน้าชั้นกล้าพูด ไม่เขินอาย และสามารถตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ดี...”

(อ.สุนิสา. 14 ธันวาคม 2550 : ประชุมกลุ่มย่อย)

สรุปผลจากการพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีห์ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในวงรอบที่ 2 พบว่า

ครูกลุ่มเป้าหมายทั้ง 8 คน สามารถพัฒนาตนเองตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน ในมาตรฐานที่ 19 ได้ในระดับมาก โดยเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ รักการอ่าน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้

3. การสะท้อนผลการพัฒนาครู ครั้งที่ 2 การพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน ในวงรอบที่ 2 ได้ดำเนินกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ สามารถพัฒนา กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 8 คน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อัน เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในมาตรฐานที่ 19 ได้ในระดับมากเป็นที่น่าพอใจ

จากการวิจัยเพื่อพัฒนาครูตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียน เทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศการสอน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการพัฒนาครบ 2 รอบ สรุปผลได้ ดังนี้

ครูกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญและสามารถนำความรู้ที่ได้จากประชุมเชิงปฏิบัติการ ไปจัดทำแผนการสอน ที่เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูจากเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการยึดผู้เรียนเป็น สำคัญ สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และสนุกกับการเรียนรู้ สามารถใช้ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ รอบตัวได้